

రెండు మహానగరాలు
 రూ.1250/-
 పేజీలు: 245

నవచేతన పబ్లిషింగ్ హౌస్
 గిరిజానంద్ భవన్, బండ్లగూడ (బస్ స్టాండ్),
 హైదరాబాద్-68, ఫోన్: 040-29884453/54
 E-mail: navachethanaph@gmail.com
నవచేతన పుస్తక భాగ్యం
 బాంబే స్ట్రీట్, లాల్ బాట, హైదరాబాద్-500002

సంపుటి 09, సంచిక: 166 | శనివారం | 16-05-2026 | కరీంనగర్ | Published from: Karimnagar, Hyderabad, Khammam, Mahabubnagar | పేజీలు: 12+8 | వెల రూ. 5.00

డబ్బులు చెల్లించి అదానీ రాజీ

- అమెరికా కేసుల నుంచి బయటపడే అవకాశం
- సహకరించిన ట్రంప్ న్యాయవాది
- 18 మిలియన్ డాలర్లు చెల్లించేందుకు అంగీకారం
- తప్పింపుల ప్రస్తావన లేకుండానే రాజీ

న్యూయార్క్/న్యూఢిల్లీ : అమెరికా కోర్టు కేసులు, దర్యాప్తుల నుంచి బయటపడాలని డబ్బు చెల్లింపు రాజీ పడేందుకు భారతదేశానికి చెందిన ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్త గౌతమ్ అదానీ అంగీకరించారు. తప్పు చేశామని లేదా చేయలేదని ఒప్పుకోవాల్సిన అవసరం లేకుండానే పరిష్కారం కుదిరింది. ఇప్పటికే సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఎక్స్చేంజ్ కమిషన్ (ఎన్ఐఐ) తన సివిల్ కేసును పరిష్కరించుకోగా, న్యాయ శాఖ, ట్రిబ్యూనల్ రోజుల్లో సహాయకర దర్యాప్తులను ముగింపునకు నట్లు సంబంధిత పక్షాలు వెల్లడించినట్లు 'పిటిఐ'

పేర్కొంది. భారతదేశంలోని సోలార్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి పెట్టుబడిదారులకు వివరాల వెల్లడి కోరే ముడిపడి ఉన్న అదానీ, ఆయన సోదరుని కుమారుడు సాగర్ అదానీపై ఉన్న సివిల్ ఆరోపణలను యుఎస్ సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఎక్స్చేంజ్ కమిషన్ గుర్తువారం పరిష్కరించింది. ఎలాంటి తప్పు చేశామనో లేదా చేయలేదనో చెప్పకుండానే గౌతమ్ అదానీ 6 మిలియన్ డాలర్లు, సాగర్ అదానీ 12 మిలియన్ డాలర్లు చెల్లించడానికి అంగీకరించినట్లు కోర్టు రికార్డులు చెబుతున్నాయి. దీని తరువాత అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్

వ్యక్తిగత న్యాయవాదులలో ఒకరైన నల్లివర్ కోమ్ వెల్లేలో సీనియర్ భాగస్వామి రాబర్ట్ జి గియూసా జూనియర్ నేతృత్వంలోని విస్తృత న్యాయ బృందానికి, ప్రాసిక్యూటర్లకు మధ్య నెలల తరబడి జరిగిన సంబంధించి అసంతకం, ఆ ఇద్దరిపై ఉన్న క్రిమినల్ అభియోగాలను ఉపసంహరించుకోవడానికి అమెరికా న్యాయ శాఖ సిద్ధమవుతోంది. ఈ కేసును 2024 నవంబర్లో ఎన్ఐఐ దాఖలు చేసింది. అలాగే సౌరశక్తి కార్యక్రమాలను దక్కించుకునేందుకు భారతీయ అధికారులకు 265 మిలియన్ డాలర్ల

తరువాయి 8లో

పెట్రోల పేడలుగ

- లీటర్ పెట్రోల్, డీజిల్పై రూ. 3 చొప్పున పెంపు
- దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో రూ. 94.77కు చేరిన పెట్రోల్, 90.67కు పెరిగిన డీజిల్ ధరలు

న్యూఢిల్లీ: సామాన్య డిమాండ్ పెట్రోల్ పేడలుగ పడింది. పశ్చిమబెంగాల్, తమిళనాడు, కేరళ, అస్సాం, పుదుచ్చేరిలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ముగిసిన వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెంచుతుందని ప్రతిపక్షాలు ఘోషించినట్లుగానే జరిగింది. ఇటీవల వాణిజ్య సిలందర్ ధర రూ. 90.00లకుపైగా పెంచిన కేంద్రంలోని మోడీ సర్కార్ తాజాగా పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెంచి సామాన్య డిప్లీ మరింత భారం మోపింది. శుక్రవారం పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను లీటరుకు రూ. 3 చొప్పున పెంచారు. నాలుగణ్ణకు పైగా కాలంలో ఇదే మొదటి పెంపు. పెంచిన ధరలు శుక్రవారం నుంచే అమల్లోకి వచ్చాయి. అయితే ఇరాన్ యుద్ధం కారణంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా పెరిగిన ముడి చమురు ధరల వల్ల కలిగిన భారాన్ని ప్రభుత్వం రంగ

అంధన రిటైల్ ధరల వినియోగదారులపై మోపాయి. డీజిల్ పాటు, డిబ్బి, ముంబయి వంటి నగరాల్లో సివిల్ డిజిల్ ధరలను కిలోకు రూ. 2 చొప్పున ధరల వల్ల కలిగిన భారాన్ని ప్రభుత్వం రంగ

పెట్రోల్ ధరను లీటరుకు రూ. 94.77 నుంచి రూ. 97.77కు పెంచారు. డీజిల్ ధర గతంలో లీటరుకు రూ. 87.67 ఉండగా, ఇప్పుడు రూ. 90.67కు చేరింది పరిశ్రమ

తరువాయి 8లో

అదానీ విడుదలకు బేరసారాలు

అమెరికాకు పూర్తి లబ్ధి చేకూర్చే వాణిజ్య ఒప్పందం : ప్రధాని మోదీపై రాహుల్ గాంధీ విమర్శ

న్యూఢిల్లీ : కేసుల వల నుంచి గౌతమ్ అదానీని విడిపించేందుకే, అమెరికాకు పూర్తి లబ్ధి చేకూర్చే వాణిజ్య ఒప్పందంపై ప్రధాని మోదీ సంతకం చేశారని కాంగ్రెస్ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీ ఆరోపించారు. గౌతమ్ అదానీని కేసుల నుంచి కాపాడేందుకు అమెరికాలో జేసినారాలు జరపడం ద్వారా రాజీవ్ గాంధీ సారథిగా నిలిచారని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. అమెరికా, భారత్ మధ్య జరిగింది ట్రిబ్ డిట్ కాదని, అది బేరసారం మాత్రమేనని రాహుల్ మండిపడ్డారు. ఈ మేరకు హిందీలో ఆయన ఒక ట్వీట్ చేశారు. వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని అమెరికా ఏక పక్షంగా ప్రతిపాదించినా, ప్రధాని మోదీ ఎందుకు అంగీకరించారో వివరాలకు తెలియజేస్తున్నట్లు కాంగ్రెస్ పార్టీ జాతీయ

ప్రధాన కార్యదర్శి జైరాం రమేష్ అన్నారు. అదానీని కేసుల నుంచి కాపాడేందుకే, అమెరికాకు మాత్రమే ప్రయోజనాన్ని కల్పించే వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని మోదీ కుదుర్చుకున్నారని ఆయన ఆరోపించారు. దేశ ప్రయోజనాల కంటే అమెరికా (సెనెట్) ట్రంప్ హెచ్చరికలకే అధిక ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి 2025 మే 10న ఆపరేషన్ సిందూర్ ను ప్రధాని మోదీ ఆకస్మాత్తుగా ఆపేశారని స్పష్టంగా అభియోగం చేశారు. ఇప్పుడు మోదీ సీపై ఉన్న అన్ని అభియోగాలను ఎత్తివేసేందుకు ట్రంప్ ప్రభుత్వం సిద్ధమవుతోందనే కథనాలు వస్తున్నాయని జైరాం రమేష్ చెప్పారు. దేశ ప్రధాని పదవీకి ఉన్న వ్యక్తి ఇంకా ఎంతకా రాజీవదగలరు అని ఆయన ప్రశ్నించారు.

2034 తర్వాత జాతీయ రాజకీయాల్లోకి

- అప్పటివరకు నేనే ముఖ్యమంత్రిని
- దేశ జిడిపిలో తెలంగాణ రాష్ట్రవాటా 10శాతం ఉండేలా కృషిచేస్తా
- బండ్ల సంబంధం తక్షణమే తన కుమారుడిని తీసుకురావాలి
- ఎలాంటి కేసులన్నా ఎదుర్కోవాలి
- వేటూ న్యూస్ కాన్ఫరెన్స్ ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి ప్రజాపక్షం/హైదరాబాద్

ప్రజాపక్షం/హైదరాబాద్

“ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2034లో వరకూ తానే ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటాను. దేశ జిడిపిలో తెలంగాణ రాష్ట్రం వాటా 10 శాతం ఉండేలా 2034 వరకు కృషి చేస్తాను. 2034 తర్వాత నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉండను. తర్వాత తరాలలో అవకాశం ఇస్తాను. అప్పుడు తాను జాతీయ రాజకీయాల్లోకి వెళ్తాను” అని ముఖ్యమంత్రి ఎన్ఎంఎల్ రేవంత్ రెడ్డి స్పష్టం చెప్పారు. కాంగ్రెస్ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీని ప్రధాని చేయడమే తన లక్ష్య

మని అన్నారు. రాహుల్ గాంధీకి ప్రధాని కావాలనే కోరిక లేదని, ఆ పదవికి పోటీ పడాలని తానే ఒప్పుకున్నారని రేవంత్ రెడ్డి వెల్లడించారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో ఇందియా కూటమి నుంచి ప్రధాని అభ్యర్థి రాహుల్ గాంధీని ఆయన ప్రకటించారు. తాను దేశానికి కూడా సేవలందిస్తానని, తన అనుభవాన్ని దేశం కోసం పంపిస్తానన్నారు. రాహుల్ గాంధీని ప్రధాని చేసే ఆయన ఇచ్చిన చైర్మన్ కానుక కూర్చుంటానని సిఎం వెల్లడించారు. హైదరాబాద్ లోని జిఎన్ఎస్ సెంటర్లో నిర్వహించిన వేటూ న్యూస్ కాన్ఫరెన్స్-2026లో సిఎం పాల్గొన్నారు. రాష్ట్ర అభివృద్ధి, సంక్షేమం, మహిళా సాధికారత, విద్యా సంస్కరణలు, మూసీ ప్రక్షాళన, ప్రగ్న నియంత్రణ, రాజకీయాలు, కాంగ్రెస్ పార్టీ భవిష్యత్తు, కేంద్రంలో సంబంధాలు, చట్ట పరిపాలన వంటి అనేక కీలక అంశాలపై సుదీర్ఘంగా సిఎం మాట్లాడారు. తన పూర్వరేవంత్ రెడ్డి చేసిన బీఆర్ఎస్ వారు కాదని ప్రజలు డిస్టంట్ చేస్తారని, ఎన్నికల్లో ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చినా సరే బీఆర్ఎస్ వారు ఇంకా

తరువాయి 8లో

మోదీ తప్పలకు ప్రజలు మూల్యం చెల్లిస్తున్నారు

పెట్రో ధరల పెంపుపై కాంగ్రెస్ ఫైర్

పెట్రో ధరలు పెరగడంతో కేంద్ర ప్రభుత్వంపై కాంగ్రెస్ మండిపడింది. మోదీ ప్రభుత్వం చేసిన తప్పుకు ప్రజలు మూల్యం చెల్లిస్తున్నారని లోక్ సభలో ప్రతిపక్ష నేత రాహుల్ గాంధీ తీవ్రస్వరంగా విరుచుకుపెట్టారు. ‘పుట్టి మోదీ సర్కార్ కీ, కీ మత్ జనతా చుకాయేగీ (మోదీ ప్రభుత్వం తప్పకుండా ప్రజలు మూల్యం చెల్లిస్తారు)’ అని రాహుల్ గాంధీ శుక్రవారం ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు. రూ.3 పాక్ ఇప్పటికే తగిలిందని, మిగిలిన ‘చనూబి’ (చనూలు) వాయిదాలో జరుగుతుందని ఆయన ప్రజలను హెచ్చరించారు. అలాగే అంధన ధరల పెంపుపై మోదీ ప్రభుత్వంపై కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మధుకర్ పూర్ణి ఖర్చే కూడా విమర్శలు గుప్పించారు. ప్రభుత్వ నాయకత్వ సంక్షోభం, దూర దృష్టి లేకపోవడం, అసమర్థత కారణంగానే దేశంలో ఆర్థిక సంక్షోభం తలెత్తినది ఆయన ఆరోపించారు. ఈ సంక్షోభం ప్రభుత్వం సృష్టించినదేనని, దీని పర్యవసానాలను దేశ ప్రజలు పెట్రోల్, డీజిల్, ఎలెక్ట్రిసిటీ కోసం తమ సొంత జీవితాల నుండి భరిస్తున్నారని ఖర్చే ఎక్స్ ప్రెస్ మండిపడ్డారు. ‘అంతర్జాతీయ ఇండస్ సంక్షోభంలో పాటు, ఈ సమయంలో భారతదేశంలో నెల కొన్న ఆర్థిక సంక్షోభానికి ప్రధాన కారణం మోదీ

తరువాయి 8లో

పెట్రో ధరలను నిరసిస్తూ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నేడు సిపిఐ నిరసనలు

ప్రజాపక్షం/హైదరాబాద్

పెంచిన పెట్రోల్, డీజిల్, గ్యాస్ ధరలను తక్షణమే తగ్గించాలని సిపిఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి, ఎంపీలకు కుమార్తెని సాంబంధిరావు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల పెంపును నిరసిస్తూ సిపిఐ అధ్యక్షులలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా శనివారం అన్ని జిల్లా, మండల, గ్రామ, బస్ స్టాండ్లలో నిరసన ప్రదర్శనలు, ధర్నాలు చేపట్టాలని ఆయన శిబిరాలకు పిలుపునిచ్చారు. నిరసన కార్యక్రమాల్లో పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొని విజయవంతం చేయాలని సాంబంధిరావు కోరారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వాణిజ్య గ్యాస్ సిలిం

దృష్టం రూ.1000 పెంచిన నెల రోజుల లోపే తాజాగా పెట్రోల్ పై రూ.3.29, డీజిల్ పై రూ.3.14, పెంచడం ద్వారా ప్రజలను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేసిందన్నారు. హైదరాబాద్ లో జరిగిన బిజినెస్ సభలో దేశ ప్రధాని మోదీ పొడుపు మంత్రం జరిపిన కొన్ని రోజులకే పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను పెంచిన సామాన్య ప్రజల నష్టం విరిచిందని, తాజాగా పెంచిన పెట్రోల్ ధరలతో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ప్రజలపై భారం పడడం ద్వారా సామాన్య ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టబడుతున్నారని పేర్కొన్నారు. ఇంధన ధరల పెంపు ప్రతినిధి అది పేదలు, మధ్యతరగతి ప్రజలకు ఒక పన్నుగా మారుతోందని సిపిఐ వ్యాఖ్యానించింది. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెరిగితే రవాణా, ఆహారం, మందులు, వ్యవసాయవస్తువులు సహా ప్రతి నిత్యావసర వస్తువు ధర పెరుగుతుందని, ఈ భారం ఇంధన కేంద్రాలకే పరిమితం కాదని, పంటిబిల్లు పడుతుందని, ప్రతి ఇంటి బడ్జెట్ ప్రభావితం

తరువాయి 8లో

జూన్ 21న మల్లీ నీట్

- పరీక్ష వ్యవధి 15 నిమిషాలు పొడిగింపు
- వచ్చే ఏడాది నుంచి కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్ష
- కేంద్ర విద్యాశాఖమంత్రి ధర్మేంద్ర ప్రధాన్

న్యూఢిల్లీ : వైద్య ప్రవేశ పరీక్ష నీట్ యూజీ ఈనెల 21వ తేదీన జరిగింది. అయితే పరీక్షలో అవకతవకలు జరిగినట్లు ఆరోపణలు రావడంతో పరీక్షను రద్దు చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో జూన్ 21వ తేదీన మల్లీ పరీక్ష నిర్వహించనున్నట్లు నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ (ఎన్టీఎ) శుక్రవారం ప్రకటించింది. కాగా, ఈ పరీక్షకు సంబంధించిన ఆరోపిత అవకతవకలపై సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (సిబిఐ) సమగ్ర విచారణ చేపడుతుంది తెలిపింది. భారత ప్రభుత్వ ఆమోదంతో, **తరువాయి 12లో**

అవి కూడా సరిపోవడంలేదన్నారు. ప్రస్తుతం పెరిగిన ఖర్చుల భారంతో ఒక కుటుంబం కనీసం ఆరు నెలలు తీరడానికి కనీసం వేతనం రూ.31 వేలు ఉండాలని తెలిపారు. ‘కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి’ అని కోరారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన నూతన కోడ్ ను తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అమలు చేయవద్దని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డిని కోరారు. గతంలో ఉద్యోగుల కనీస వేతనం రూ.26 వేలుగా ఉండాలని పోరాటాలు చేశామని, కానీ ఇప్పుడు

ప్రజాపక్షం/హైదరాబాద్

కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి 4 నూతన లీబర్ కోడ్ కార్డులకు మొదటి దశలో లాంటిదని ఎబి టిఎస్ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి అమర్ జిత్ కార్ అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన నూతన కోడ్ ను తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అమలు చేయవద్దని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డిని కోరారు. గతంలో ఉద్యోగుల కనీస వేతనం రూ.26 వేలుగా ఉండాలని పోరాటాలు చేశామని, కానీ ఇప్పుడు

జరగని ఒప్పందాలు ముగిసిన చర్చలు

- చర్చలు మైలురాయిగా నిలిచిపోతాయని అమెరికా, చైనా దేశాల అధ్యక్షులు
- అమెరికాను గొప్పగా తీర్చిదిద్దతాం : ట్రంప్
- చైనా ప్రజలను జాతీయ పునరుజ్జీవనం వైపు నడిపిస్తాం : జిన్ పింగ్

బీజింగ్ : తమ చర్చలు చారిత్రాత్మకమైనవిని, మైలురాయిగా నిలిచిపోతాయని చైనా అధ్యక్షుడు షీ జిన్ పింగ్, అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ శుక్రవారం అభివర్ణించారు. ట్రంప్ అమెరికాను గొప్పగా తీర్చిదిద్దాలని ఆశిస్తుండగా, తాను చైనా ప్రజలను జాతీయ పునరుజ్జీవనం వైపు నడిపించడానికి అంకితమైనట్లు జిన్ పింగ్ తెలిపారు. సహకారాన్ని బలోపేతం చేసుకోవడం ద్వారా ఇరు దేశాల తమ తమ అభివృద్ధిని, పునరుజ్జీవనాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాలని ఆయన నొక్కిచెప్పినట్లు అధికారిక మీడియా తెలియజేసింది. వైట్ హౌస్ విడుదల చేసిన వివరాల ప్రకారం, ఇంధన స్వేచ్ఛా

ప్రవాహానికి మధ్యగా హోర్నుజ్ జలసంధిని తెరిచి ఉంచాలని ఇద్దరు నాయకులు అంగీకరించడంతో, ట్రంప్ సెప్టెంబర్ 24న జిన్ పింగ్, ఆయన భార్యను వైట్ హౌస్ కు ఆహ్వానించారు. అమెరికా అధ్యక్షుడు తన మూడు రోజుల పర్యటనను విజయవంతంగా ముగింపుగా చివరికి, ఏ వివాదాస్పద అంశాలపైనా ఎలాంటి ఒప్పందాలు ప్రకటించలేదు. ఇరాన్ పేతం చేసుకోవడం ద్వారా ఇరు దేశాల తమ తమ అభివృద్ధిని, పునరుజ్జీవనాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాలని ఆయన నొక్కిచెప్పినట్లు అధికారిక మీడియా తెలియజేసింది. వైట్ హౌస్ విడుదల చేసిన వివరాల ప్రకారం, ఇంధన స్వేచ్ఛా

తరువాయి 12లో

ఖరీఫ్ సీజన్ (2026-27) కు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం 14 వంటి ఖిలకు కనీస మద్దతు ధరల(ఎంఎస్పీ)ను ప్రకటించింది. ప్రధాన మంత్రి సరేంద్ర మోడి అధ్యక్షతన బుధవారం జరిగిన ఆర్థిక వ్యవహారాల క్యాబినెట్ కమిటీ సమావేశంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. రైతుల కష్టానికి తగిన ఫలితాన్ని అందించడంలో ప్రకటిత ఎంఎస్పీ ధరలు ప్రతిఫలించలేదు. దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో ప్రధాన పంట అయిన పరికి కేవలం మూడు శాతం, అంటే రూ.72 పెంచి చేతులు దులిపేసుకున్నారు. క్వింటాలు వరి మద్దతు ధర రూ.2,441కి, 'ఎ' గ్రేడ్ రకానికి రూ.2,461కు చేరింది.వరి ఉత్పత్తికి స్వామినాథన్ ఫార్ములా ప్రకారం ఎంఎస్పీ రూ.3,243గా ఉండాలి. అంటే రైతు క్వింటాలు ఎనిమిది వందల రూపాయలు నష్టపోతున్నట్లే. అయితే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న రూ.500 బోనస్ తో అది కొంత పూడుతోంది. కానీ, అది నన్ను పట్టకే పరిమితం. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరికి రూ.3,000 ఎంఎస్పీ ప్రకటించాలని చేసిన విజ్ఞప్తి అమలైతే కొంత వరకు వాస్తవికతకు దగ్గరగా ఉండేది. మరోవైపు నవైన కొనుగోలు లేక డీటా పడిన మొక్కజొన్నకు పెరిగింది 0.4 శాతమే. అత్యధికంగా హైబ్రిడ్ జొన్నలు 8.8 శాతం, మాల్యాని రకం జొన్నలకు 8.6 శాతం పెంచారు. పత్తి పంటకు మాత్రం ఎంఎస్పీని రూ.7,771 నుంచి రూ.8,267కు పెంచారు. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల వ్యయాలను, ధరల నిర్ణయాల కమిషన్ (సీఎస్పీ) వివిధ పంటలకు సిఫార్సు చేసిన ఎంఎస్పీలకు యధాశతంగా కొంత గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. చూసేందుకు ఇది బాగానే కనపడుతున్నా, ధరల నిర్ణయాల కమిషన్ పంట ఉత్పత్తికి అయ్యే నకల ఖర్చులను లెక్కలోకి తీసుకోవడం లేదు.

మరోసారి దగాపడిన రైతు

ఇప్పటికే పశ్చిమాసియా యుద్ధం కారణంగా ఎరువులు, ఇంధన ధరలు పెరగడంతో పంట ఉత్పత్తి ధరలు ఈసారి భారీగానే పెరిగే అవకాశం ఉంది. దీనిని ఎంఎస్పీ నిర్ధారణలో పరిగణించలేదు. దాక్షర్ స్వామినాథన్ కమిషన్ సిఫార్సులను అమలు చేయాలన్న రైతుల డిమాండ్ ను కేంద్రం ఏ మాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. 2016లో కమిషన్ ఇచ్చిన నివేదిక ప్రకారం పంట ఉత్పత్తికి అయ్యే సముగ్ర ఖర్చు (కాంప్రహెన్సివ్ కాస్ట్ ఆఫ్ క్రాప్ (C2))కు అదనంగా 50 శాతం జోడించి పంటకు కనీస మద్దతు ధరను నిర్ణయించాలి. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం వాస్తవ ఖర్చు (యాక్చువల్ పెయిడ్ కాస్ట్ (A2))కు కుటుంబ శ్రమ కలిపి, దానికి ఒకటి నూరు అంతలను ఎంఎస్పీగా నిర్ధారిస్తుంది. అంటే కేంద్రం ఫార్ములా A2+FLతో కేవలం విత్తనాలు, ఎరువులు, ఇంధనం, శ్రమకు ప్రత్యక్షంగా చెల్లించే వ్యయాన్ని మాత్రమే లెక్కిస్తారు. దీనికి 50 శాతం జోడిస్తారు. అదే స్వామినాథన్ కమిషన్ ఫార్ములా C2+50% లో భూమి అద్దె, పెట్టుబడిపై వడ్డీతో సహా ఇతర ఖర్చులు కూడా కలుస్తాయి. ఇందులో పంట ఉత్పత్తికి

అయ్యే మొత్తం ఖర్చులు ఉంటాయి కాబట్టి రైతులకు మేలు చేసేది. నల్ల చట్టాల రద్దు సహా, స్వామినాథన్ సిఫార్సుల అమలుకు రైతులు ఏదాదిపైగా రాజధాని సరహద్దుల్లో చేసిన శాంతియుత ఉద్యమానికి బెబోలెత్తిన ప్రధాని మోడి వెనక్కితగ్గారు. అయితే స్వామినాథన్ కమిషన్ ఫార్ములా ఆధారంగా ఎంఎస్పీకి చట్టబద్ధత కల్పిస్తామన్న హామీ నేటికీ ఎండూపాగానే మిగిలింది. నిజానికి రైతుల ఆదాయం రెట్టింపు చేసేమని బిజెపి 2014 మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టింది. దానికనుగుణంగా 2016లో 2022 సంవత్సరం నాటికి రైతుల ఆదాయం రెట్టింపు అవుతుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసింది. గడువు దాటి నాలుగైదేళ్లుగా ఆవరణలో మాత్రం కనబడడం లేదు. ఉదాహరణకు 2014-15లో పరికి ఎంఎస్పీ క్వింటాలు రూ.1,360 ఉండగా, 11 ఏళ్ళ తరువాత కూడా రెట్టింపవ్వలేదు. అదే సమయంలో పంట వ్యయం మాత్రం భారీగా పెరిగింది. మరోవైపు భారత వ్యవసాయరంగాన్ని సంక్షోభంలోకి నెట్టిలా అమెరికా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు తలుపులు బాగా తెరిచే వాణిజ్య ఒప్పందానికి మోడి ప్రభుత్వం తలొగ్గింది. తాజా ఎంఎస్పీ ధరల ప్రకటన ద్వారా రైతులు మరోసారి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేతిలో దగాపడ్డారు. అలాగే యూరోపియన్ యూనియన్ తో స్వచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంలో కూడా రైతులకు నష్టం కలిగే అంశాలు ఉన్నాయి. వీటిని వెనక్కి కొట్టడంతో పాటు, ఎంఎస్పీ చట్టబద్ధత తదితర పాత డిమాండ్లపై కేంద్రాన్ని ఒప్పించేందుకు మరోసారి దేశవ్యాప్త సమస్య రైతు ఉద్యమమే మార్గం.

ఉపాధి లేని కొందరు యువకులు బొద్దింకల్లా తయారవుతున్నారు. వారు మీడియా, సామాజిక కార్యక్రమ మునుగులో వ్యవస్థపై దాడులకు దిగుతున్నారు. నిరుద్యోగులుగా ఉన్న కొందరు యువత నోషల్ మీడియా ఆరేటివ్ కార్యక్రమాల మారిత్ర బిజినెస్ నెట్వర్కులను పనిగా పెట్టుకున్నారు. న్యాయబాధ వ్యతిరేక ఉన్న గానా మంది డిగ్రీల ప్రామాణికతపై తమకు అనుమానం ఉంది. వాటిని సిబిఐ ద్వారా విచారణ జరిపించాలి. ఓట్ల రాజకీయాల కారణంగా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ విషయంలో మిన్నకుండిపోతోంది. - భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సిజెజి) జస్టిస్ సుర్యకాంత్

ఉద్యోగాలకు వయో పరిమితి పెంపు ఎప్పుడు? ఎన్టీఎతో కేంద్రీకృత విద్యా వ్యాపారం

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావ ఉద్యమం కేవలం భౌగోళిక స్వరాష్ట్ర సాధన కోసం జరిగిన రాజకీయ పోరాటం మాత్రమే కాదు; అది సీక్ర నిధులు నియామకాలు సామాజిక న్యాయం, ఆకాక్షల సమాహారం. ఆ ఉద్యమానికి ప్రధాన శక్తిగా నిలిచింది విద్యార్థి-నిరుద్యోగ యువత. అయితే రాష్ట్ర ఏర్పాటు దశాబ్దం చాలిన ఈ సమయంలో కూడా నిరుద్యోగ సమస్య మరింత నష్టకరంగా నవైన కొనుగోలు లేక డీటా పడిన మొక్కజొన్నకు పెరిగింది 0.4 శాతమే. అత్యధికంగా హైబ్రిడ్ జొన్నలు 8.8 శాతం, మాల్యాని రకం జొన్నలకు 8.6 శాతం పెంచారు. పత్తి పంటకు మాత్రం ఎంఎస్పీని రూ.7,771 నుంచి రూ.8,267కు పెంచారు. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల వ్యయాలను, ధరల నిర్ణయాల కమిషన్ (సీఎస్పీ) వివిధ పంటలకు సిఫార్సు చేసిన ఎంఎస్పీలకు యధాశతంగా కొంత గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. చూసేందుకు ఇది బాగానే కనపడుతున్నా, ధరల నిర్ణయాల కమిషన్ పంట ఉత్పత్తికి అయ్యే నకల ఖర్చులను లెక్కలోకి తీసుకోవడం లేదు.

జయంత దాస్, సిపిఐ ఒడిశా రాష్ట్ర సహాయ కార్యదర్శి

భారతదేశంలో ఎన్టీఎ నిర్వహించిన జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయి పరీక్షల్లో 70 ప్రశ్నపత్రాల బిజినెస్ సంఘటనలు జరిగాయని, దీని వల్ల 1.7 కోట్ల మంది అభ్యర్థులు ప్రభావితమయ్యారని ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో అసలు ఎన్టీఎ గురించి తెలుసుకుందాం. నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ (ఎన్టీఎ)ను భారత ప్రధానమంత్రి 2017లో స్థాపించారు. ఆర్థికంగా ఉన్నత వర్గాలకు చెందిన అభ్యర్థులు తమ ఆర్థిక శక్తిని ఉపయోగించి కేంద్రీకృత పరీక్షల ద్వారా విజయాన్ని కొనుగోలు చేయడానికి ఇది అవకాశాలను కల్పించింది. **ఎన్టీఎ నిర్వహిస్తున్న ప్రధాన జాతీయ స్థాయి పరీక్షలు:** జాయింట్ ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్ (జెఇఐ) మెయిన్; అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ ఇంజనీరింగ్ కోర్సులలో ప్రవేశం కోసం నిర్వహించే పరీక్ష. నేషనల్ ఎలిజిబిలిటీ టెస్ట్ (ఎన్టీఎ) టెస్ట్ (సీటి) యుజి; అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ వైద్య కోర్సులలో ప్రవేశం కోసం నిర్వహించే పరీక్ష. కామన్ యూనివర్సిటీ ఎంట్రన్స్ టెస్ట్ (సీయూబి) యుజి; పిజి: కేంద్ర, భాగస్వామ్య విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రవేశంకోసం నిర్వహించే పరీక్ష. యుజిసి నేషనల్ ఎలిజిబిలిటీ టెస్ట్ (యుజిసి నెట్): అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, జూనియర్ రీసెర్చ్ ఫెలోషిప్ అర్హత కోసం నిర్వహించే పరీక్ష. ఆల్ ఇండియా ఆయుర్ డిప్లోమా (ఎంట్రన్స్) టెస్ట్ (ఎఐఎఐఐఐ): ఆయుర్ డిప్లోమా కోర్సులలో ప్రవేశంకోసం నిర్వహించే పరీక్ష. కామన్ మేనేజ్మెంట్ అడ్మిషన్ టెస్ట్ (సీమాట్): మేనేజ్మెంట్ కోర్సులలో ప్రవేశంకోసం నిర్వహించే పరీక్ష. గ్రాడ్యుయేట్ ఫార్వర్డ్ అప్లికాండ్ టెస్ట్ (జిఎఫ్): పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ ఫార్వర్డ్ ప్రవేశం కోసం నిర్వహించే పరీక్ష. ఆల్ ఇండియా సైనిక న్యూట్ ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్ (ఎఐఎన్ఎ నెఇఐ): సైనిక న్యూట్ ప్రవేశంకోసం నిర్వహించే పరీక్ష. కేవలం డింకానే మోడి సంకల్పం చెందలేదు. అందుకే 'వన్ నేషన్ - వన్ బిజినెస్ ఎదుకేషన్ (ఒకే దేశం - విద్యలో ఒకే వ్యాపారం)' అనే నినాదంతో, ఆయన రాష్ట్రస్థాయి పరీక్షలకు కూడా విస్తరించారు. ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ప్రధానంగా జాతీయ స్థాయి పరీక్షలను ఎన్టీఎ నిర్వహించినప్పటికీ, ఎక్కువ ప్రాంతీయ భాగస్వామ్యంతో జరిగే పరీక్షలను సాంకేతిక, నిర్వహణావరమైన అంశాలను సులభతరం చేసే పేరుతో వివిధ రాష్ట్ర స్థాయి పరీక్షల నిర్వహణలోకి కూడా ప్రవేశించింది ఆరోపణలు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర స్థాయి విద్యా సందర్భాలకు అనుగుణంగా ఈ పరీక్షలను హిందీ, ఆంగ్లం, తెలుగు, గుజరాతీ, కన్నడ, మరాఠీ, మలయాళం, మరాఠీ, ఒడియా, తమిళం, తెలుగు, ఉర్దూ, పంజాబీ వంటి బహుళ భాషలలో నిర్వహిస్తారు.

విజయం సాధించింది. సరేంద్ర మోడి '3డి వ్యాపార మాత్రం' ఇతే:

1. 1డి: విద్యార్థులు గత పరీక్షలలో సరిగ్గా రాజీంకపోయినా, ఆర్థిక పెట్టుబడితో సీడీవీ ఖరీదైన కేరింగ్ ద్వారా వారు మెరుగుపడే అవకాశం.
2. 2డి: సరస్వతి శిశు విద్యా మందిరాలకు, బిజెపి నాయకులకు వారు కొరం ట్యూ గడుపు చెల్లించడం ద్వారా, కానీ ఎంఎస్పీ అవకాశం ఉన్న పరీక్షా కేంద్రాలలో విద్యార్థులు పరీక్ష రాసేందుకు ఏర్పాటు చేయవచ్చని ఆరోపణ.
3. 3డి: బిజెపి నాయకుల ద్వారా విద్యార్థులు ముందుగానే ప్రశ్నపత్రాలను కొనుగోలు చేసి, జవాబులను పరీక్షల

కేంద్రీకృత పరీక్షా సంస్థలను రద్దు చేయాలి. అలాగే, ఎయిమ్స్, ఐఐఐటీ, ఐఐఐఎం, ప్రతీ కేంద్ర విద్యాలయం వంటి సాంకేతికంగా అభివృద్ధి చెందిన సంస్థల పరిశ్రాతను పింపడానికి, వారు ప్రవేశ పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్న విధంగానే మెరుగైన, పారదర్శకమైన, నాణ్యమైన పరీక్షల కోసం పోటీపడేందుకు అనుమతించాలి. తద్వారా కేంద్రీకృత అవినీతి పద్ధతులను నివారించవచ్చు.

ప్రధానంగా విద్యార్థిగంతుల అనేక ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్రధానంగా విశ్వవిద్యాలయాల్లో 2500కు పైగా ఆధ్యాపక పోస్టులు ఖాళీగా ఉండటం వల్ల విద్యా ప్రమాణాలు దెబ్బతింటున్నాయి. కాంట్రిక్స్, పాస్టెల్స్, పాస్టెల్స్ బోర్డులపై ఆధారపడుతున్న విశ్వవిద్యాలయాలు భవిష్యత్ పరిశోధన, అకాడమిక్ అభివృద్ధిపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతున్నాయి. ఒకవైపు ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాల బలహీనపడుతుండగా, మరోవైపు ప్రైవేట్ విద్యా వ్యవస్థ విస్తరిస్తుండటం సామాజిక అసమానతలను పెంచే ప్రమాదం ఉంది. డిగ్రీ కాలేజీ లెక్కర్స్, డైట్ ఆఫీసర్స్, డిఎస్సీ పోస్టులు ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిరుద్యోగ సమస్యను కేవలం పరిపాలనా అంశంగా కాకుండా, ఒక చారిత్రిక-సామాజిక బాధ్యతగా చూడాలి అవసరం ఉంది. ఖాళీ పోస్టులన్నింటికి స్వచ్ఛమైన జాబ్ క్వాలిఫికేషన్ విధుల చేయడం, జూనియర్ రెండు తెలంగాణ ఆవిర్భావ దినోత్సవం రోజు ఖాళీ ఉన్న ఉద్యోగాలన్నింటికి నోటిఫికేషన్ విధుల చేయాలి. సమయపాటుతో కూడిన నియామక ప్రక్రియను అమలు చేయడం, విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఖాళీలను భర్తీ చేయడం, నిరుద్యోగ భృతి, రాజీవ్ యువ వికాస రుణాలు స్వయం ఉపాధి పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం వంటి చర్యలు అత్యవసరంగా చేపట్టాలి అవసరం ఉంది.

సమయపాటుతో కూడిన నియామక ప్రక్రియను అమలు చేయడం, విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఖాళీలను భర్తీ చేయడం, నిరుద్యోగ భృతి, రాజీవ్ యువ వికాస రుణాలు స్వయం ఉపాధి పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం వంటి చర్యలు అత్యవసరంగా చేపట్టాలి అవసరం ఉంది.

ఆర్.ఎల్. మూర్తి, ఓయర్ రీసెర్చ్ స్కాలర్
8247672658

సమయంలో కానీ కొట్టాల్సి ఆరోపణ. ఇది మోడి '3డి పరీక్షా విధానం'గా పరిగణించబడుతుంది. అలాగే, 'పరీక్షా పే చర్య'లో పరీక్షల గురించి జరిగిన చర్యలలో మోడి స్వయంగా పంచుకున్నారు ఆరోపించబడిన జ్ఞానాన్ని కూడా ఇది సూచిస్తుంది. సరస్వతి శిశు విద్యా మందిర్ యాజమాన్యంతో సంబంధం ఉన్న విద్యార్థులకు, రాష్ట్రావ్యాప్తంగా బిజెపిలో సంబంధం ఉన్న వ్యాపార ప్రముఖులకు ఈ వ్యవస్థ బాధ్యతను అప్పగించారు. 2017 నుంచి కనీసం 70 శాతం, రాష్ట్ర స్థాయి పరీక్షల పత్రాలు బిక్ అయ్యాయని ఆరోపణలు ఉన్నాయి. 2026 మే 3వ తేదీన జరిగిన నీట్-యుజి 2026 పరీక్షను అధికారికంగా రద్దు చేశారు. దీనివల్ల 22 లక్షల మందికి పైగా అభ్యర్థులు

ప్రభావితమయ్యారు. ఈ ఘటనపై దర్భాష్ట్ర సందర్భంగా రాజస్థాన్ లో 45 మందికి పైగా వ్యక్తులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ప్రశ్నపత్రాల ముద్రణ లేదా తయారీ దశలోనే ఈ లీకే జరిగిందని కొన్ని కేసులు నమోదయ్యాయి. **2017-2026 మధ్య జరిగిన ప్రధాన ఎన్టీఎ పేపర్ లీకే ఆరోపణలు - వివరాలు:** నీట్-యుజి 2026 (రద్దు): గతంలో జరిగిన దిన్నెపాలి లీకేలపై 11 నెలల పాటు జరిపిన విచారణ అనంతరం, ఒక గెస్ పేపర్ అసలు పరీక్ష ప్రశ్నలతో సరిపోయిందని ఆరోపణలు రావడంతో 2026 మే 3వ తేదీన జరిగిన పరీక్షను అధికారికంగా రద్దు చేశారు. నీట్-యుజి 2024: ప్రశ్నపత్రాల లీకేజీ ఆరోపణలు, 67 మంది విద్యార్థులు 720కి 720 సంపూర్ణ మార్కులు సాధించారన్న ఆనాధారణ వాదనపై విస్తృత విచారణ చెలరేగడంతో, దేశవ్యాప్తంగా విద్యార్థుల నిరసనలు, న్యాయపరమైన సహజ విరుద్ధతలు జరిగాయి. నీట్-యుజి 2021: రాజస్థాన్, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో జరిగిన అరెస్టుల అనంతరం ప్రశ్నపత్రాల లీకేజీ ఆరోపణలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఇది ఒక వ్యవస్థాత్మక, పునరావృతమయ్యే రాకెట్ మాదిరిగా ఉందన్న ఆరోపణలను మరింత బలపరిచింది. నీట్ 2017: పరీక్ష గోప్యతకు భంగం వాటిల్లిందన్న ఆరోపణలు వెలుగులోకి వచ్చాయి, బీహార్ లో అరెస్టులు జరిగాయి, ఫలితంగా ప్రశ్నపత్రాల లీకేజీపై ముద్ర చెలరేగింది. యుజిసి నెట్ (వివిధ సంవత్సరాలు): పరీక్ష భద్రత విషయంలో ఎన్టీఎ తీవ్ర విమర్శలను ఎదుర్కొన్నట్లు ఆరోపణలు ఉన్నాయి. నీవే డిలెక్ ప్రకారం, గత ఏడేళ్లలో భారతదేశంలోని జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయి పరీక్షల్లో 70 ప్రశ్నపత్రాల లీకేజీ ఘటనలు జరిగాయని, దీనివల్ల 1.7కోట్ల మంది అభ్యర్థులు ప్రభావితమయ్యారని ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇలాంటి పరీక్షలలో కేంద్రీకృత పరీక్షా సంస్థలను రద్దు చేయాలి. అలాగే, ఎయిమ్స్, ఐఐఐఐ, ఐఐఐఎం, ప్రతి కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం లేదా మరేదైనా విశ్వవిద్యాలయం వంటి సాంకేతికంగా అభివృద్ధి చెందిన సంస్థల పరిశ్రాతను పింపడానికి, వారు ప్రవేశ పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్న విధంగానే మెరుగైన, పారదర్శకమైన, నాణ్యమైన పరీక్షల కోసం పోటీపడేందుకు అనుమతించాలి. తద్వారా కేంద్రీకృత అవినీతి పద్ధతులను నివారించవచ్చు.

రాజకీయ నీడను కార్పొరేట్ సామ్రాజ్యం!

తెలంగాణ రాజకీయ ముఖ్యులపై గత దశాబ్ద కాలంగా ఆరోపణలు చేసుకుంటున్న పరిణామాలు భారత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలోని ఒక విస్తారమైన, అందోళనకరమైన ధోరణిని ఆవిష్కరిస్తున్నాయి. రాజకీయ పార్టీలు నిర్బంధితంగా ఎంతటి వైరుధ్యాలను ప్రదర్శించినప్పటికీ, కార్పొరేట్ ప్రయోజనాల పరిరక్షణ, ఆర్థిక వృద్ధి సమూహాల విషయంలో అవి ఒకే తాటిపైకి రావడం గమనార్హం. దీనిని 'కార్పొరేట్ సమస్య' లేదా 'లాటారి రాజకీయం' అని పిలువవచ్చు. ఈ ధోరణికి అత్యంత ప్రబలమైన, తాజా ఉదాహరణగా హైదరాబాద్ లోని సింధు హాస్పిటల్ నిలుస్తోంది. ఒకప్పుడు భూ కేటాయింపులను 'అక్రమమని' నిరసించిన వారు అధికారంలోకి రాగానే అవే కేటాయింపులను చట్టబద్ధం చేయడం, రాజకీయ ప్రభుత్వాల భూమిని వారు ఒకే వేదికపై కార్పొరేట్ ప్రాజెక్టును ఆవిష్కరించడం వంటి అంశాల ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజా ప్రయోజనం కంటే కార్పొరేట్ ప్రయోజనం ఎంత శక్తివంతమైనదో నిరూపిస్తున్నాయి. సింధు హాస్పిటల్ ఉదంతాన్ని కేంద్రంగా చేసుకొని, తెలంగాణ రాజకీయాల్లోని క్రోనే క్యాపిటలిజం, సయా ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాల ప్రభావాన్ని లోతుగా విశ్లేషించాలి. సింధు హాస్పిటల్ లేదా సింధు ఫౌండేషన్ కథ 2018లో భారత్ రాష్ట్ర సమితి (అప్పటి బీఆర్ఎస్) ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రారంభమైంది. హైదరాబాద్ లోని అత్యంత విలువైన ప్రాంతమైన ఖానామెట్ (మూడూర్/గచ్చిబౌలి సమీపంలో) సర్కి, సంవత్ 41/14/2లో ఉన్న 15 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని సింధు ఫౌండేషన్ కేటాయిస్తూ జీవో ఎంఎస్ నంబర్ 59 (తేదీ: 22.03.2018) జారీ చేయబడింది. ఈ ఫౌండేషన్ బీఆర్ఎస్ రాజ్యసభ సభ్యుడు, హైదర్ గ్రూప్ వ్యవస్థాపక చైర్మన్ డాక్టర్ బి. పార్థసారథి రెడ్డికి చెందినది. పార్థసారథి రెడ్డి కేవలం ఒక వ్యాపారవేత్త మాత్రమే కాదు. బీఆర్ఎస్ పార్టీకి అత్యంత సన్నిహితుడు. కీలకమైన ఆర్థిక వనరుగా పేరుగాంచారు. ఈ భూమిని

కేన్సర్, ఇతర ప్రాణాంతక వ్యాధుల చికిత్స కోసం 'లాభాపేక్ష లేని' అనుభవ నిర్మించడానికి కేటాయింపినట్లు ప్రభుత్వం పేర్కొంది. అయితే ఈ కేటాయింపులో ఉన్న నిబంధనలను తీవ్ర విమర్శలకు దారితీశాయి. ఎకరం విలువ దాదాపు రూ.33.7 కోట్ల నుంచి రూ.65 కోట్ల వరకు ఉన్న ప్రాంతంలో, మొత్తం 15 ఎకరాల భూమిని సంవత్సరానికి కేవలం 2015 ప్రకారం, తల్లిగర్ నిర్వహించిన మార్కెట్ విలువలో 10 శాతం వార్షిక అద్దెగా పనులు చేయాలి. కానీ సాయి సింధు ఫౌండేషన్ విషయంలో ప్రభుత్వం ఈ నిబంధనలను పక్కన పెట్టి, 1989 నాటి బసవతారకం కేన్సర్ అనుపత్రికి భూమి కేటాయింపు నిబంధనలను వర్తింపజేసింది. ఇది ప్రభుత్వ ఖజానాకు వేల కోట్ల రూపాయల నష్టం కలిగించే చర్యగా పరిగణించింది. ఖానామెట్ ప్రాంతంలోని భూముల మార్కెట్ విలువ, ప్రభుత్వం నిర్వహించిన లీజు అద్దె మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని పరిశీలిస్తే, కార్పొరేట్ శక్తులకు రాజకీయ ప్రాబల్యం తోడ్పెట్టే ప్రభుత్వ నిబంధనలు ఎంత సులువుగా పక్కన పెట్టబడతాయో అర్థమవుతుంది. ఈ గణాంకాలు భారత్ సమాజంలో తీవ్ర చర్యకు దారితీశాయి. ఒక పక్క సామాజిక ప్రజలకు నివాస స్థలాలు దొరకని పరిస్థితి ఉంటే, మరొక పక్క రాజకీయ వలుకులది ఉన్న కార్పొరేట్ సంస్థలకు వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన అస్థులను కారువాహక అప్పగించడం 'క్విట్ డ్రో' కోకు నిదర్శనమని ఆరోపణలు వెల్లువెత్తాయి.

న్యాయ విచారణ, రాజకీయ వైఖరులు
సాయి సింధు ఫౌండేషన్ జరిగిన ఈ అక్రమ భూ కేటాయింపులను సవాలు చేస్తూ సామాజిక కార్యకర్తలు, పౌర సమాజ నిపుణులు తెలంగాణ హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం (సీటి) దాఖలు చేశారు. డాక్టర్ అర్జునా బొంగ్గె, సురేశ్ కుమార్, ఇతరులు దాఖలు చేసిన ఈ వ్యాజ్యంలో, మార్కెట్ విలువను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా అద్దె నిర్ణయించడం సహేతుకం కాదని వాదించారు. 2023 జూన్ 5న, అప్పటి ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఉజ్జ్వల్ భువన్ నేతృత్వంలోని బెంచ్ 2018 నాటి కేటాయింపు ఉత్తర్వులను (జీవో 59) కొట్టివేసింది. భూ కేటాయింపు విధానాలను పోలీసులతో కలిపి నిర్వహించినప్పటికీ, ఎక్కువ ప్రాంతీయ భాగస్వామ్యంతో జరిగే పరీక్షలను సాంకేతిక, నిర్వహణావరమైన అంశాలను సులభతరం చేసే పేరుతో వివిధ రాష్ట్ర స్థాయి పరీక్షల నిర్వహణలోకి కూడా ప్రవేశించింది ఆరోపణలు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర స్థాయి విద్యా సందర్భాలకు అనుగుణంగా ఈ పరీక్షలను హిందీ, ఆంగ్లం, తెలుగు, గుజరాతీ, కన్నడ, మరాఠీ, మలయాళం, మరాఠీ, ఒడియా, తమిళం, తెలుగు, ఉర్దూ, పంజాబీ వంటి బహుళ భాషలలో నిర్వహిస్తారు.

ప్రభుత్వం సాయి సింధు ఫౌండేషన్ భూ కేటాయింపు ఉత్తర్వులను నిలిపివేస్తూ నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇది రేవంత్ రెడ్డి తన ఎన్నికల హామీని నిలబెట్టుకుంటున్నారనే సంతోషాన్ని ఇచ్చింది. సామాజ్య ప్రజల్లో హార్షం వ్యక్తమైంది. కానీ ఈ స్పందన కేవలం రెండు నెలలకే పరిమితమైంది. 2024 మార్చి 14న రేవంత్ రెడ్డి ప్రభుత్వం జీవో ఎంఎస్ నంబర్ 37ను జారీ చేస్తూ, నిలిపివేత ఉత్తర్వులను రద్దు చేసింది. సాయి సింధు ఫౌండేషన్ అదే 15 ఎకరాల భూమిని తిరిగి కేటాయించింది. ఈ నిర్ణయం రాజకీయ వర్గాల్లో విషదమనూర్ని రేపింది. ఒకప్పుడు 'జైలుకు పంపుతాం' అని గర్జించిన నాయకుడు, అధికారంలోకి రాగానే అదే సంస్థకు రెడ్ కార్పొరేట్ వేయడం రాజకీయ అవకాశాదానికి పరాకాష్టగా మారింది. కొత్త ఉత్తర్వుల ప్రకారం, వార్షిక లీజు అద్దెను ఎకరానికి రూ.2 లక్షల నుంచి రూ.5 లక్షలకు పెంచారు. అంటే సంవత్సరానికి మొత్తం రూ.75లక్షల అద్దె చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. మార్కెట్ విలువ ప్రకారం ఉండాలన్న అద్దెతో (సుమారు రూ.60కోట్లు) పోలిస్తే ఇది ఇప్పటికే అత్యల్పమే. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దీనిని 'మానవతా దృక్పథం' పేరుతో సమర్థించింది. కేన్సర్ రోగులకు ఉచిత చికిత్స అందించే లక్ష్యంతో, అనుభవ నిర్మాణానికి ఆటంకం కలగకూడదనే ఉద్దేశంతో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు ప్రభుత్వ వర్గాలు పేర్కొన్నాయి. ఈ 'యుటల్' కేవలం ఒక భూ కేటాయింపును సంబంధించి సరి కాదు. ఇది తెలంగాణ రాజకీయాల్లో కార్పొరేట్ శక్తుల ఒత్తిడి లేదా లోపాయికారీ ఒప్పందాలు ఎంత బలంగా ఉంటాయో నిరూపించింది.

బిజినెస్ దృఢం వైఖరి
సింధు హాస్పిటల్ ఉదంతంలో బిజినెస్ పాత్ర అత్యంత అసక్తికరంగా ఉంది. రాష్ట్ర బిజినెస్ నాయకత్వం కాంగ్రెస్, బీఆర్ఎస్ పార్టీలను 'ఒకే ప్రాజెక్టును ప్రకటించడం ద్వారా తెలంగాణలో ఒక కొత్త రాజకీయ శక్తి' కార్పొరేట్ అనుకూల సమస్యను శక్తం ప్రారంభమైందని చెప్పవచ్చు. ప్రధాని మోడి, ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి ఒకే వేదికపై నిలబడడం, ఒకే ప్రాజెక్టును ప్రకటించడం ద్వారా తెలంగాణలో ఒక కొత్త రాజకీయ శక్తి 'కార్పొరేట్ అనుకూల సమస్యను శక్తం ప్రారంభమైందని చెప్పవచ్చు. **మేకల ఎల్లయ్య,**
9912178129

